

Сирцева С.В.,
к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування;

Чебан Ю.Ю.,
к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування;

Пісоченко Т.С.,
к.е.н., асистент кафедри обліку і оподаткування
*Миколаївський національний
аграрний університет
(м. Миколаїв)*

РОЗВИТОК УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Стале зростання, оновлення і розвиток вітчизняних підприємств може бути досягнутим за умови використання сучасних інструментів реалізації стратегії інноваційного розвитку. Адже інновації дають змогу підприємству досягти поставлених цілей, а саме, знизити витрати виробництва, збільшити обсяг прибутку, і в результаті розширити свою діяльність та закріпитися на ринку [1].

На розвиток інноваційної діяльності підприємства впливає дуже багато факторів, серед яких успішне управління підприємством. Для того, щоб ефективно проваджувати інновації у виробничий процес, необхідно правильно організувати управлінський облік. Саме даний вид обліку дозволяє результативно вирішувати питання використання ресурсів на всіх етапах виробництва, реалізації продукції, формування фінансового результату.

Управлінський облік охоплює практично всю систему управління підприємства: оцінку діяльності підприємства та його підрозділів, планування і контроль, а також забезпечення ефективного використання всіх видів ресурсів – матеріальних, фінансових, трудових. У зв'язку з цим інновації в управлінському обліку полягають в удосконаленні формалізації процедур, які забезпечують менеджерів усіх рівнів необхідною інформацією для прийняття своєчасних і ефективних рішень у рамках своєї компетенції, причому ця інформація може бути отримана як із внутрішніх, так й із зовнішніх джерел [2].

До проблем управлінського обліку інноваційної діяльності підприємства можна віднести:

- в управлінському обліку відсутні регламентовані стандарти, наприклад, як у фінансовому обліку;
- управлінський облік недостатньо пристосований до деталізації об'єктів інноваційної діяльності;
- відсутні методики калькулювання об'єктів інноваційної діяльності;

– істотно відрізняється оцінка вартості самих інноваційних технологій, а також заходів інноваційного, організаційного і маркетингового характеру, в результаті чого зазначені процеси не можна віднести на необхідний бухгалтерський рахунок.

Для того, щоб управлінський облік став реальним елементом механізму управління і забезпечував успіхи інноваційних проектів, необхідно працювати в таких напрямках:

- визначити інновації як об'єкт управлінського обліку;
- забезпечити відображення у системі управлінського обліку інформації про витрати на інновації за центрами відповідальності та місцями їх впровадження.

Для вирішення першого завдання потрібно виділення з інноваційних процесів ряду складових, з визначенням методики їх обліку. У цьому контексті під час організації управлінського обліку необхідно врахувати концепцію ланцюжка створення вартості М. Портера.

Загальний склад і структура елементів ланцюжка створення вартості інновацій та відповідних йому в управлінському обліку витрат інноваційної діяльності за елементами мажуть бути такими [3]:

1. Науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (фундаментальні та прикладні дослідження і розробки, гіпотези, моделі, проектування, технологічне забезпечення, оформлення авторських прав, підготовка ринку збуту).

2. Впровадження результатів НДДКР у виробництво (промисловий зразок, мала серія, ринковий тест, промислова серія).

Враховуючи, що пріоритетною політикою ціноутворення на ринку інновацій є орієнтація на витрати, важливим залишається формування системи управлінського обліку, орієнтованого на користувачів цієї інформації.

Витрати на інноваційну діяльність повинні відображатися в бухгалтерському обліку в результаті створення і реалізації інноваційного проекту підприємства, в порядку фінансового забезпечення його науково-дослідницької діяльності.

З метою контролю витрат на інноваційні проекти і подальшого аналізу їх структури важливу роль відіграє формування витрат за центрами відповідальності та місцями їх виникнення.

Також проблема управлінського обліку інноваційної діяльності полягає в тому, що не існує єдиної системи рахунків і реєстрів обліку для відображення витрат, доходів і фінансових результатів науково-дослідної діяльності підприємства.

Управлінський облік інноваційної діяльності повинен також враховувати вплив мікросередовища. Зміни в мікросередовищі – зміни, що безпосередньо стосуються ринків, на яких працює фірма. У зв'язку з цим необхідно проводити аналіз поведінки споживачів, каналів розподілу, стратегій конкурентів, нових товарів, цін і витрат [3].

Таким чином, підвищення ефективності функціонування підприємства та досягнення його інноваційного розвитку є можливим, передусім, за умови грамотно організованого управлінського обліку, який дозволить результативно вирішувати питання використання ресурсів на всіх етапах виробництва, реалізації продукції, формування фінансових результатів.

Список використаних джерел:

1. Ресурсне забезпечення інноваційного розвитку аграрних підприємств : монографія / Н.М. Сіренко, С.В. Сирцева. – Миколаїв : МНАУ, 2015. – 266 с.

2. Єршова Н.Ю. Інновації стратегічного управлінського обліку [Електронний ресурс] / Н.Ю. Єршова // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – Режим доступу: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2016/15-2016/30.pdf>.

3. Іванков В.М. Характеристики систем управлінського обліку підприємства за інноваційною стратегією розвитку / В.М. Іванков // Незалежний аудитор. – 2014. – №9 (III). – С. 78-83.